

IDA-VIRU LOOMEMAJANDUSKLASTRI STRATEEGIA 2023-2028

Edukaid Ida-Virumaa loomemajandussektori ettevõtjaid ja tegijaid ühendav ja toetav
rahvusvaheliselt tuntud brändiga võrgustik

Sisukord

I. Taustainformatsioon.....	2
II. Klastri eesmärgid.....	3
2.1. Visioon, missioon ja väärtused	3
1.1. Eesmärgid.....	3
II. Tegevussuunad	3
2.2. Valdkondlikud eelistused	3
2.3. Klastri eesmärgid.....	4
III. Tegevussuunad	5
IV. Klastri juhtimispõhimõtted	6
Kokkuvõte	7

I. Taustainformatsioon

Ida-Virumaal on valdkondlikult kontsentreerunud majandusmudel. Maakonna majanduse raskuskeskmes on põlevkivi kaevandamine, sellest energia tootmine ning põlevkivi ümbertöötlemine põhiliselt põlevkiviõliks.

Sellest tulenevalt võtab maakonna arengustrateegia 2022-2035 olulisimaks maakonna majandusvaldkonna eesmärgiks majanduse mitmekesistamise jätkusuutlikul ning kliimasõbralikul moel.

Loomemajandusel on selles tegevuses oluline roll, mida kajastab ka maakonna arengustrateegias loomemajandust puudutav alapeatükk.

Ida-Virumaal on olemas pikaajaline valdkondliku klastripõhise tegevuse kogemus. Tuntud ja tunnustatud on Ida-Virumaa turismiklaster. Edukalt on käivitumas maakondlik haridusklast (Hariduskopter). Klastripõhine arendamine võimaldab hästi kaasata erinevaid partnereid, kasutada nende oskusteavet ja ressursse ühiste eesmärkide saavutamiseks.

Ka maakonna loomemajandussektori arendamisel on otstarbekas kasutada klastripõhise arendustegevuse lähenemist.

Ida-Virumaa loomemajandussektor koosneb põhiliselt mikroettevõtjatest ja mittetulundusühingutest. Valdkondlik hõlmatus ja tegevusalade mitmekesisus on üsna lai.

Tuntumateks maakonna loomemajandusega seotud mängijateks on: Ida-Viru Filmifond, Ida-Viru Turismiklaster, Startup Estonia Ida-Viru filiaal, Narva eesti keele maja, EKA ja Kreenholmi manufaktuuri koostöös loodud NART kunstiresidentuur, Narva Vaba Lava, multimeediakeskus OBJEKT, Jõhvi Kontserdimaja pikaajaline tegevus, üleriigilist tähelepanu pälvinud festivalid Station Narva, Mägede Hääl, Narva Ooperipäevad ning PÖFFi asutatud KinoFF. 2018 - 2019 aastatel kandideeris Narva koos Ida-Virumaaga Euroopa Kultuuripealinna tiitlile ning Kreenholmi Manufaktuuris on aastast 2018 toimunud hulganisti kultuurisündmusi Kremlis Ööbikutest ooperifestivalide ja kunstiprojektideni.

Siiski on maakonnas kitsaskohti, mis vajavad olulisi arenguimpulsse.

Kitsaskohtadena saab defineerida:

- Üldine madal teadlikkus loomemajandusest ja selle rollist tänapäeva majandustegevuses ja keskkonna kujundamises
- Vajadus täiendada kompetentside arendamise järele
- Sektori vähene fokuseeritus ja spetsialiseerumine ning valdkonna tegijate killustatus
- Valdkonna ettevõtjate vähene seos Eesti ja muu maailmaga

Käesolev strateegia on kokku pandud maakonna loomeettevõtjatega, valdkonna arendamisest huvitatud kogukonna liikmetega ja avaliku sektori esindajatega ning adresseerib eeltoodud kitsaskohti. Strateegia koostamises osales üle 80 inimese. Strateegia koostamise käigus toimusid fookusgrupid (4 tükki); lisaks ka avalikud koolitused (5 tükki); erinevate loomemajanduse ettevõtjatega kohtumiste sarjad: hommikukohvid (10 tükki) ja teeõhtud (3 tükki) ning õppereisid (2 tükki).

II. Klasteri eesmärgid

Ida-Viru loomemajandusklastri eesmärgid kirjeldavad klasteri soovitus tulevikunägemust eelkõige klasteri käivitamise perioodiks aastani 2028

2.1. Visioon, missioon ja väärtused

Ida-Virumaa loomemajandusklastri visioon kirjeldab üldist soovitud seisundit kuhu peaks loomemajandusvaldkonna võrgustik suunduma.

Edukaid Ida-Virumaa loomemajandussektori ettevõtjaid ja tegijaid ühendav ja toetav rahvusvaheliselt tuntud brändiga võrgustik

Ida-Virumaa loomemajandusklastri missioon kirjeldab milliseid jõupingutusi klasteri liikmed visiooni saavutamiseks teevad.

Ida-Virumaa Loomeklastri missiooniks on võrgustumise ja koordineeritud koostöö kaudu kasvatada maakonna loomemajandussektori tuntuks, toetada turundust, tootearendust ning sektori tegijaid ja kogukondi oma ettevõtlus- ja tegevusideede elluviimisel.

Ida-Virumaa loomemajandusklastri väärtused kirjeldavad klasteri tegutsemispõhimõtteid nii kalstris sees kui ka väljapoole suunatult.

Uuenduslikkus – proovimise julgus, oskus näha eripärast ja seda kasutada

Avatus – avatus uutele ideedele, uutele liikmetele

Hoolimine – tugi võrgustiku liikmetele ja kogukondadele

Pärandi väärtustamine – klaster väärtustab oma tegevustes maakonna mitmekesisist pärandit

2.2. Valdkondlikud eelistused

Ida-Virumaa loomemajandusklastri on avatud kõigile loomemajanduses tegutsevatele partneritele.

Klaster tegutseb lähtuvalt kliimasõbralikest hoiakutest ning võrdse kohtlemise põhimõtetest.

Klasteril on olemas valdkondlikud prioriteetid:

- Audiovisuaalse loome/tootmise (Filmi, meedia, VR jms) valdkond
- Disainivaldkond

2.3. Klasteri eesmärgid

Ida-Virumaa loomemajandusklastri eesmärgid täpsustavad visiooni saavutamise poole liikumist.

Eesmärk	Selgitus	Mõõtmine
<p>Klaster valdab aja- ja asjakohast informatsiooni Ida-Virumaa loomemajandusvaldkonna kohta. Fookusvaldkonnad on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Film, meedia, VR • Disain, kujutav kunst; fotograafia • Pärand • Muusika 	<p>Klastrisse koondub maakonna loomemajandusvaldkonna informatsioon.</p> <p>Fookusvaldkondades on klastril loodud asja- ja ajakohased andmebaasid, mida saab kasutada klasteri liikmete huvides müügiplatvormina</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Filmi, meedia ja VR andmebaasi olemasolu ja kasutus • Disainivaldkonna andmebaasi olemasolu ja kasutusaktiivsus • Pärandi valdkonna andmebaasi olemasolu ja kasutusaktiivsus
<p>Klaster on liikmete jaoks atraktiivseks ühise turunduse ja toote- ning teenusearenduse platvormiks</p>	<p>Klaster on kursis liikmete turundus ja toote- ning teenusarenduse vajadusega ning korraldab nende vajaduste rahuldamiseks projektilist tegevust</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Valdkonda kaasatud vahendite hulk • Turunduseelarve • Toote- ja teenusarenduse eelarve • Koolituseelarve
<p>Klaster kujundab loomemajanduse kaudu Ida-Virumaa positiivset mainet</p>	<p>Klaster korraldab (rahvusvahelisi) sündmusi, tutvustab maakonna loomemajandussektorit nii maakonnas see kui ka väljaspool. Teeb koostööd teistes valdkondades tegutsevate võrgustikega</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maineürituste mõju hinnang • Nähtavus ja kuuldavus meedias
<p>Klaster on liikmete jaoks ühiste arvamuspõhiste kujundamise koht oma äratuntava organisatsiooni kultuuriga.</p>	<p>Klaster koondab liikmete arvamusi ning toetab liikmeid nende arengus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klasteri liikmete arv

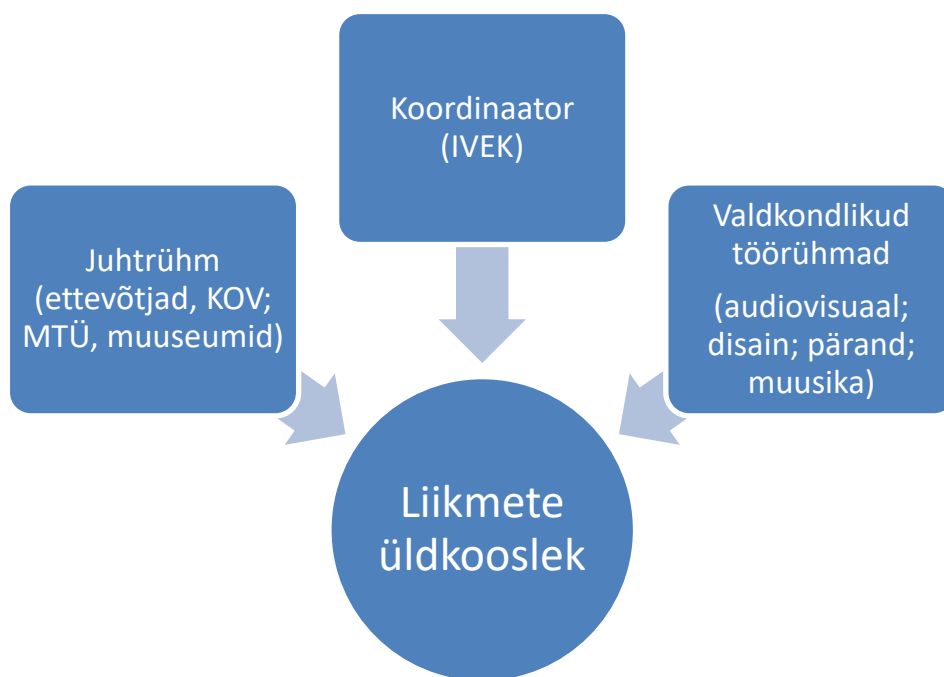
III. Tegevussuunad

Klastri tegevussuunad keskenduvad klastri käivitusetapile. Käivitusetapi käigus täiendatakse klastri tegevuskava.

Eesmärk	Tegevused 2022-2023	Eestvedaja
Klaster valdab aja- ja asjakohast informatsiooni Ida-Virumaa loomemajandusvaldkonna kohta. Fookusvaldkonnad on: <ul style="list-style-type: none"> • Audiovisuaalne loome/toomine (Film, meedia, VR jms.) • Disain • Pärand • Muusika 	Valdkondade info kaardistamine	IVEK
	Kogukondade kaardistamine (pärandi kontekstis)	IVOL
Klaster on liikmete jaoks atraktiivseks ühise turunduse ja toote- ning teenusearenduse platvormiks	Lokatsioonide turundamine	VFF
	Uue teadmuse maakonda toomine	OBJEKT; TÜ NK
	Õpetajate koolitus	TÜ NK jt. (BFMK, TLÜ)
	Turundusspetsialisti tugi	IVEK
	e-pood	IVEK
	laadad	liikmed
	Maakonnaväliste ürituste külastamine	IVEK; OBJEKT
Klaster kujundab loomemajanduse kaudu Ida-Virumaa positiivset mainet	KINOFF	OBJEKT
Klaster on liikmete jaoks ühiste arvamuspõhiste kujundamise koht oma äratuntava organisatsiooni kultuuriga.	Töögruppide moodustamine <ul style="list-style-type: none"> • pärandi töögrupp (IVOL, muuseumid, MTÜ-d, KOV-d); • disaini töögrupp 	IVOL (pärand) Liikmed või OBJEKT (disain)

IV. Klasteri juhtimispõhimõtted

Klaster toimib liikmelisuse baasil. Klasteri liikmetel on võimalus osaleda klasteri juhtimises. Liikmete üldkoosolek valib klasterile juhtrühma kuhu kuuluvad ettevõtjate, mittetulundussektori ja võimalusel ka kohalike omavalitsuste (asutuste – muuseumid, spordikeskused jms.) esindajad. Juhtrühm tegeleb klasteri jaoks oluliste juhtimisotsuste (mis ei ole üldkoosoleku pädevuses) vastuvõtmisega. Samuti moodustab üldkoosolek liikmetest koosnevad valdkondlikud töörühmad, kelle ülesandeks on konkreetses valdkonnas koguda informatsiooni, rääkida läbi prioriteetsed tegevused ning tagada nende elluviimine. Klasteri koordinaatoriks on Ida-Viru Ettevõtluskeskus, kelle rolliks on tagada klasteri igapäevane toimimine, klasteri erinevate organite töö ning täita muid liikmetega kokku lepitud kohustusi.

Joonis 1. Ida-Viru loomemajandusklastri juhtimisstruktuur

Klasteris osalemine on liikmete jaoks tasuline. See võimaldab klasteri liikmeid siduda paremini klasteri tegevustega, tagab selle, et klasteri tegevused on liikmete jaoks piisavalt atraktiivsed, et nad on valmis nende ees ka maksma. Lisaks kogutakse projektipõhiselt ühiselt omafinantseeringuid erinevatele projektidele.

Liikmemaksud on diferentseeritud ja sõltuvad liikme profiilist.

Liikmemaksu paketid

Pakett	Selgitus
Baaspakett	Aastane pakett <ul style="list-style-type: none">• mikroettevõtte• ettevõtte• MTÜ• KOV
Ühekordne tegevuspõhine pakett	Konkreetses projektis või tegevuses osalemise tasu
Projektide omafinantseerimine	Sõltuvalt projektist ja osalejatest

Kokkuvõte

Ida-Viru loomemajanduse klatri loomine toetab olulisel määral maakonna majanduse mitmekesistamist ning elukeskkonna arengut. Sektor pakub võimalusi väga mitmekesiseks tegevuseks nii meestele kui naistele. Sektori arendamiseks moodustati loomemajanduse klaster, mille esimesteks väljakutseteks on klatri töö korraldamine, teadlikkuse tõstmine ning mujal Eestis olemasoleva oskusteabe Ida-Virumaale toomine.